

da zanemarja laške duhovnike, povzdiguje pa slovenske. Da ni resnice na tem, vidi lahko vsak, ki hoče; to znajo tudi Lah i v zastopu, toda njim je le za to, da se ščuje zoper škofa — Slovenca.

Istersko. Občinske volitve v Pomjanu so bile le deloma za Slovence srečne, kajti v prvem volilnem razredu so zmagali lahonski možje in le-ti si prizadevajo sedaj, da še pregovorijo kakega župana. Upamo, da bodo slov. možje zvesti enako, kakor so bili v enakem slučaju naši na Slatini!

Hrvaško. Nekaterim Hrvatom se že vendar-le odpira oko ter vidijo, koliko krivice dela madjarstvo hrv. deželi. Malo se izgodi od ogerske vlade za hrv. deželo in še to malo meri le na korist madjarskih trgovcev in uradnikov. Da se v tem kaj vzboljša, ni upanja.

Ogersko. Novo »staro ministerstvo« se je predstavilo v gosposki in poslaniški hiši drž. zbora in predsednik ministerstva, dr. Weckerle je obljubil v tem marsikaj, vmes tudi dobrih rečij, toda kaj pomaga, ko je od obljube do dejanja v časih dolga pot! Zato pa ne vemo, če bodo gg. Madjari vedno tako veseli sedanjih gg. ministrov.

Vunanje države.

Rim. Da sv. oče Leon XIII. niso posebno veseli tripelalijance, to je naravno, ni pa resnično, da je ona njim, kakor pravijo, »trn v peti«, najmanj pa, da delajo na to, da se razruši. O svojem času se razruši gotovo, saj naši državi niste prijazni niti Italija, niti Nemčija. Pri tej zvezi jima hodi le za njihove koristi.

Italijansko. Bivši minister Crispi je bil te dni v Palermu ter je govoril ondi pred gospódo, kateri velja njegova beseda za evangelje. V svojem govoru sicer ni napadel sedanje vlade, toda videlo se mu je, da bi kaj rad videl, če razpade, ter pokliče potem kralj njega iz nova na čelo vlade. Tudi francoska republika stoji pri njem v milosti — zato, ker je republika: mož bi menda najraje, da stopi kedaj sam na čelo italijanske republike. Se ve, da je sedaj grozdje še prekislo, zato se potukne še rad pod — plašč kraljev.

Francosko. V državnem zboru so vsprejeli novo postavo o tisku; iz kraja je bila precej ostra zoper ščuvarsko časninstvo, a v razpravah se je na njej popravljalo toliko, da je nova še brž slabša, kakor dosedanja. — Pri razpravah o »panamski družbi«, ki je požrla neizrečeno veliko denarja, pere se prav nesnažno perilo ter si povzame človek iz nje nauk, da je v republiki, posebno nevarni, vse na prodajo.

Belgijsko. Višji generali bi radi od vlade postavili, vsled katere bi prišel vsak mladenič pod puško, dokler ima ravne ude. Vlada pa se brani take postave, ker bi taki vojaki bili nevarni za državo, pri tem pa še dragi. Istina!

Nemško. Stari Bismarck je v resnici star ter sedaj pogreva stare reči iz spomina, ne vselej na čast sebi. Tako je uni dan povedal, da je leta 1870 navlaš izzval francoskega cesarja na vojsko ter je pokvaril nek brzovjav tako, da je bilo v njem razžaljenje francoske časti. In koliko krvi je teklo vsled tega o francosko-nemški vojski! — Postava, ki prenapravi davke in jih razdeli tako, da jih pride več v državne kase — ta postava se brž vsprejme v drž. zboru, da-si ji ne manjka nasprotnikov.

Rusko. Carevič Nikolaj stopi v državno službo ter prevzame predsedništvo v državnem svetu. Ta svet je v ruski državi najimenitniši ter se v njem določuje, kakor politika, tako tudi notranje zadeve. — Kakor pri nas, tako silijo tudi v Rusiji judje v javne službe, ako kaj vržejo, poslej pa jih vlada ne vsprejme več, kakor le malo, kršč. uradnikom primerno število.

Srbsko. Liberalna vlada hoče na vsak način dobiti v mestni zastop v Belemgradu svojo stranko in zato hode, kakor se poroča, razpustila zastop. Pri novih volitvah se nadeja zmage in je to tudi lahko verjeti, saj ima moč v svojih rokah. — Trgovinska pogodba z našo državo se podaljša dotlej, da se napravi nova.

Tursko. Godovanje naše svitle cesarice so obhajali tudi v Carigradu, pri sultanu samem. Se ve, da je bil pri slavnostnem obedu tudi naš poslanik, baron Calice.

Afrika. Francoski vojaki so vzeli glavno mesto Dahomejcev brez boja; kralj Behancin je pobegnil. Njegovi ljudje ga bode najbrž zapustili ter se bodo udali francoski vladi. — V Zanzibaru tirja tamošnja domača vlada carino od olja, žganja in vina, francoskim trgovcem to ne bode povolji.

Amerika. V Valparisu, v južni Ameriki, je prišla vlada na sled zaroti, ki je hotela požgati hiše najimetiših mestjanov ter nekaj častnikov poumoriti. V zaroti je bilo veliko častnikov.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Velikonočni ponedeljek. Danes je mene po vrsti zadela sreča, da smem maševati na Božjem grobu samem. To namreč ni tako lahko doseči, posebno ne o velikonočnih praznikih, ko je vse polno drugovercev, ki tudi hočejo imeti svoje pravice. Po dnevu se vé tam itak ni mogoče maševati, ko se vse tare ljudstva, celica Božjega groba pa je tako majhna, da ima v nji k večjemu 5—6 oseb prostora stiskoma. Mogoče je le po noči. Ali ključke od cerkve imajo Turki, ki po dnevu pred velikimi vratmi sedijo, pušijo, kavo pijejo, burke vganjajo in vstopnino pobirajo od onih, ki se niso že prej enkrat za vselej odkupili, večer ob osmih pa zaklenejo cerkvo, odprejo jo zopet drugo jutro ob petih. Ni mi ostajalo druga, kakor predvečer v nedeljo pred osmo uro iti v cerkvo. Ni mi bil dolg čas. Obiskal sem razne kapele, šel po širokih stopnicah navzdoli v kapelo, sv. Helene in še globlje v kapelo, kjer so izkopali sv. križ. Potem sem šel zopet navzgor, iz cerkve pa peljajo ozke stopnice na Kalvarijo. Tu je bila velika truma ruskih romarjev in po cele ure poslušal sem blagglasne, mile ruske pesmice. O polnoči molil sem z očeti frančiškani v koru brevir, ob treh zjutraj pa je prišla na me vrsta maševati k Božjemu grobu. O kako se tu lahko moli! In molil sem za svoje ljube stariše, za brata, znanca in prijatelje, molil tudi za moje sovražnike in jim iz srca odpustil.

Zjutraj ob 5. uri pa, ko so se odprla vrata, koralkal sem miren in srečen skozi ulice križevega pota nazaj, tje do tretje postaje, kjer stoji veliki avstrijski romarski hram.

XVIII. Svetišča (Sanctuarja.)

Mir, sveti mir zavladal je v Jeruzalemu, odsle so glasne trume romarjev. Sveta tišina vlada posebno v cerkvi Božjega groba. Celó oni ruski popi z visoko, brez-krajniško tunjo na glavi, ki so celo tam gori na Kalvariji prodajali za drag denar tanke svečice, ni jih več! Jaz nisem se še zamogel ločiti od svetega mesta, ostal sem en teden čez določeni čas, da še obiščem nekatera svetišča. V teku mojega tritjedenskega bivanja v Jeruzalemu opravljal sem daritev sv. maše na sledečih, posebno z odpustki obdarovanih (privilegiranih) altarjih,

in sicer v cerkvi Božjega groba: 1. Na Božjem grobu samem; 2. na mestu, kjer se je Jezus sv. Magdaleni v podobi vrtnarja prikazal; 3. poleg stebra bičanja; 4. na altarju mesta, kjer se je Jezus prikazal svoji materi; 5. na mestu najdenja sv. križa; dalje na Kalvariji in sicer: 6. na XI. postaji; 7. na XIII. postaji (Dolorosa), 8. na prostoru, kjer je stala Marija pod križem (Stabat Mater); zunaj cerkve Božjega groba pa na naslednjih krajih: 9. v kapeli bičanja zraven I. postaje, ki je dandanes turška vojašnica; 10. v jami na Oljski gori, kjer je Jezus krvavi pot potil. — Vsi ti altarji imajo posebne mešne molitve (votiv.), ki se z malimi izjemami največih praznikov vzamejo vsaki dan, so pa kaj lepe in ganljive. Zraven tega zadobiš na teh in še na večih drugih prostorih, kolikorkrat izmoliš »Očenaš, Češčno Marijo in Čast bodi«, tolikokrat popolne odpustke.

Ostali čas porabil sem za pisanje in risanje načrtov, ter za zopetno obiskovanje posebno znamenitih krajev, n. pr. doline Jozafat, kraljevih grobov, nove dominikanske naselbine zunaj mesta pred severnimi vratami, bil sem večkrat v Betlehemu, maševal v »sv. štali«¹, veliki podzemeljski jami, potem pa sem iz Betlehema jezdil eno uro na jug k velikanskim trem ribnikom Salamonovim. Da-si so zapuščeni, vendar so dandanes še zanimive stavbe. Voda izsteka se va-nje iz vira, ki je globoko pod zemljo (»fons conclusus«² v sv. pismu, vis. pesmi 4, 12. imenovani). Nekdaj je bila ta voda iz ribnikov napeljana po vodovodih celo v stari tempelj v Jeruzalem, danes ide ta vodovod le do Betlehema, ter napaja ob enem ozko rodovito dolinico. Pravilo se mi je, da tu na leto po štirikrat na istem mestu krompir dozori. Mogoče, vročina pa obilo vode skupaj delata res čudeže. Med potom opazoval sem tudi oni zgodovinski »zagrajen vrt«³ (hortus conclusus sv. pisma), kosček zemlje, poln bujnih cvetlic.

Vsakdanjega obiska vredna je pa tudi nova velika farna cerkev Odrašenika (S. Salvator) v Jeruzalemu, postavljena k večjemu po milodarjih kralja Jeruzalemskega, cesarja Franca Josipa I. (Dalje prih.)

Smešnica. Otrokovo modrovanje: »Kaj ne, tetica, Vaš robec je copernski?« Tetica: »In zakaj bi bil copernski?« Otrok: »Zato, ker oče vedno rečejo, kadar Vi k nam idete: »Že pa gre stara copernica!«

Razne stvari.

(Jubilej sv. Očeta.) Avstrijski škofje so izdali skupaj pastirski list, ki razpravlja o slovesnosti škofovske 50-letnice Nj. svetosti Leona XIII. Pastirski list se bere prihodnjo nedeljo po vseh župnijskih cerkvah naše države.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda za Braslovče in okolico ima v nedeljo, dne 27. t. m. svoj letni občni zbor, v gostilni g. Ivana Vrankovič v Braslovčah, začetek je ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno Odbor.

(Spomenica.) V nedeljo, dne 20. novembra, so obhajali v deželni hiši v Gradci 700-letnico, odkar je štajarska dežela združena z avstrijsko. Štaj. vojvoda Otokar, iz rodbine Traungaucev, je umrl v maji leta 1192 in njemu je sledil avstrijski vojvoda Leopold, iz rodbine Babenberžev, tudi v štaj. deželi. Od onih mal ste ostali ti deželi vseskozi skupaj, pod eno oblastjo. Ravnatelj dr. Fr. Ilwof je v dež. hiši to zbrani gospodi razložil in dež. glavar, grof Wurmbrand je h koncu izrekel, da je štaj. dežela bila in da ostane vselej zvesta cesarju in državi. Pri slovesnosti je bil vpricho c. kr.

namestnik baron Kübeck, knezoškof dr. Zwerger, Graški župan itd. Izmed Slovencev pa menimo, da ni bilo nikogar, saj dež. glavar — njemu, gospodu na slov. Borlu, je bila cela slovesnost na skrbi — brž ne zna za-nje.

(Smrtna kosa.) Dne 22. novembra je umrl g. Franc Tscheligi, lastnik pivovarne v Mariboru, v 80. letu svoje dobe. Rajni gospod je bil mož v vsem svojem življenju delaven, značajan in pravičen, kakor je taci h le malo na svetu. Njegova rodbina je ena najpremožnih v Mariboru. — Dne 19. novembra pa je umrl Vid Janžekovič, posestnik pri Sv. Marjeti nižje Ptuja, v svojem 83. letu. Bil je 61 let cerkveni ključar, v svojem času vrl gospodar in vseskozi iskren narodnjak. Naj počivata v miru!

(Volitev.) V Zrečah bil je dne 17. t. m. izvoljen županom dosedanji, obče spoštovani župan gosp. Valentin Rušnik, svetovalci pa so gg. Peter Dobnik, Ludovik Tribnik, Franc Videčnik in Ivan Orož.

(Občni zbor.) Podružnica sv. Cirila in Metoda Šmarje-Slatina ima v nedeljo, dne 27. t. m. svoje redno občno zborovanje. Volitev novega odbora. V čitalnici v Šmarjah, v prostorih g. Kraus-a. Začetek točno ob treh popoldne. Gosti se uljudno vabijo. Zapisnikar.

(Bralno društvo.) V Laškem trgu se rodoljubi dogovarjajo, ne kaže-li osnovati ondi slov. »bralnega društva«. Na vsak način bode dobro, ako se osnuje tako društvo, saj še Slovenci v tem trgu nimajo nikjer kraja za shode svoje.

(Krščanski nauk za prvence) Prvo in drugo šolsko leto. Sostavil Simon Zupan, katehet. Peti natis. Vezan komad te knjižice stane samo 10 kr. in se dobi v »Katol. tiskarni«⁴ v Ljubljani.

(V posnemanje.) Slov. mladeniči v Gotovljah so sklenili prvo krono, ki jo dobijo, darovati slavni družbi sv. Cirila in Metoda. Dobro, če se najde mnogo posnemovalcev!

(Železnica.) Naj se začne delo za železnico od južne železnice prek Slatine doli do Rogateca, čem preje je mogoče, zato se poteguje izlasti graščak vit. Berks; pri dež. odboru v Gradci pa ne kažejo nič kaj volje za to. Ali jim bode v oči slov. ime na postajah?

(Nestrpnost.) V Svinci na Koroškem je imel slov. kmet Jože Kolman opravka pri c. kr. okr. sodnji. G. sodnik se je sicer rodil v Mariboru, pa se ni maral učiti slovenščine in se ve, da se sedaj s kmetom nista umela. Ko je kmet to videl, vzal je klobuk a g. sodnik je zavpil nad njim, da ga bode že nemški naučil ter ga je neki obsodil na 24 ur v ječo. Tako v »Sl. Narodu«.

(Griza.) V Slovenjegraškem okraji se razširja jako naglo griza, tuđi legar se nahaja sem ter tje po hišah. Okr. šolski svet je vsled tega odločil, da se preneha pouk v ljudskih šolah, koder ste ti bolezn.

(Požar.) Pri Martinu Rovšniku, posestniku v Braslovčah, je uničil une dni ogenj hišo in gospodarsko poslopje ter vse letošnje pridelke. Živino so mu pa še vendar-le rešili gasilci, škode mu je do 1000 gl.

(Živinozdravnika) mesto dež. odbor preloži iz Ljutomera v Kozje. V Ljutomeru pa ostane živinozdravnika na stroške države.

(»Šaljivi Jaka«.) Tako je ime drobni knjižici, katero je sestavil g. Anton Kosi, učitelj v Središči, na svitlo pa jo je dal J. Giontini, knjigar v Ljubljani. Obsega pa šale iz življenja, iz šole in iz zgodovine ter stane 27 kr. s pošto vred. Če se obnese ta zvezek, izide o svojem času še drugi in more biti tretji.

(Lov.) Gospoda iz Maribora, pa tudi »nemški«⁵ kmetje radi pohajajo ob nedeljah na lov ter se delajo, kakor da za-nje ni lovske postave. Ob Pesnici je une dni tak »nedeljski lovec«⁶ nastrelil deklico, da so jo morali prepeljati v bolnišico v Mariboru.